

MEMO

Aan Marieke van Berlo	Van Vanessa Jolink
Team VT	Kenmerk
Bijlage(n) 1	Telefoon 8919
	Kopie aan

Onderwerp: Selectiebesluit archeologisch onderzoek Kerksedriessen 3 Bakel

Datum: 29 november 2017

Beste Marieke,

1. Inleiding

Sinds de invoering van de Wet op de archeologische monumentenzorg (september 2007) en de Erfgoedwet (juli 2016) is de gemeente ten aanzien van het aspect archeologie het bevoegde gezag geworden. De gemeente dient het rapport en het uitgebrachte selectieadvies dan ook te beoordelen en daarop een selectiebesluit te nemen.

De beleidsmedewerkster archeologie is namens het College gemandateerd voor het nemen van selectiebesluiten.

Afb. 1. Uitsnede luchtfoto met plangebied (gele lijnen). Bron: Van Diepen e.a., figuur 1.

2. Planbeschrijving

Het plangebied bevindt zich aan de Kerksedriessen 3 in Bakel in de gemeente Gemert-Bakel (afb 1).

In het kader van de planvorming en de te doorlopen RO-procedures dient conform het gemeentelijke archeologiebeleid ook archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden.

3. Archeologisch onderzoek

In het kader van het planvoornemen is vanwege het gemeentelijk archeologiebeleid een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd.¹

Samenvatting

Op basis van de door de gemeente uitgevoerde archeologietoets (en de gemeentelijke verwachtingskaart) geldt een hoge archeologische verwachting binnen de dorpskern voor het aantreffen van (behoudenswaardige) archeologische resten.

Op basis van het bureauonderzoek door Aeres is deze hoge archeologische verwachting nader gespecificeerd.

Binnen het plangebied worden vaaggronden of enkeerdgronden verwacht. Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een dekzandrug. Op het kaartbeeld van het Actueel Hoogtebestand Nederland ligt het plangebied echter relatief laag in het landschap en is slechts sprake van een geringe verhoging in het landschap zichtbaar in het plangebied. Een gradiëntsituatie ontbreekt en er is geen open water in de directe omgeving aanwezig. De verwachting voor het aantreffen van sporen en/of vondsten voor het laat-paleolithicum en mesolithicum wordt daarom laag geacht. Vanwege de landschappelijke situatie en de aangetroffen sporen en vondsten uit het Neolithicum tot en met de Volle Middeleeuwen in de omgeving geldt een middelhoge archeologische verwachting. Resten uit deze perioden worden onder het plaggendek (indien aanwezig) of in de eerdlaag of in de oorspronkelijke bodem verwacht en kunnen bestaan uit een cultuurlaag, paalkuilen/-gaten, afvalkuilen, fragmenten aardewerk, natuursteen of gebruiksvoorwerpen.

Historisch kaartmateriaal laat zien dat het plangebied gelegen is in een complex van naaldbossen aan de rand van bouwgrond rondom de historische kern. Het plangebied werd pas rond 1963 bebouwd. De archeologische verwachting vanaf de Late Middeleeuwen wordt laag geacht.²

Deze verwachtingen zijn getoetst door een verkennend booronderzoek. In totaal zijn binnen het plangebied 6 boringen geplaatst.

Resultaten booronderzoek

De bovengrond bestaat uit een matig humeuze bouwvoor met daaronder een geroerd bouwlanddek (Ap-horizont). Onder dit pakket werd een rommelig bruin tot bruingrijs pakket opgeboord. Hierin werden resten modern baksteenpuin, kalkmortel, sintels en aardewerk aangetroffen wat wijst op antropogene invloeden. De gevlektheid van de laag duidt op roering van de bodem. Dit pakket is als restant van een cultuurdek geïnterpreteerd.

De grijze kleur in boring 7 hangt vermoedelijk samen met het gebruik van het gebied als naaldbos rond 1900. Doordat er lange tijd naaldbomen hebben gestaan is veel vocht aan de bodem onttrokken. Hierdoor is er een soort uitloging ontstaan en kleurt de bodem grijs rond de wortels. Dit effect is ook waargenomen in boring 1. Deze boring is direct aan de voet van nog bestaande naaldbomen geplaatst.

Onderaan het boorprofiel werd de C-horizont aangetroffen. Deze werd op het hoger gelegen terrein in het plangebied (boring 2, 7 en 8) op dieper niveau aangeboord dan

¹ L. van Diepen, M. Janssen, M.A.K. Vroomans e.a., *Rapport Archeologisch bureau-en verkennend veldonderzoek, door middel van boringen Kerksedriessen 3 te Bakel*, Aeres rapport AM 17252 (Roermond 2017).

² Idem, 15-16.

in de lager gelegen zone (boring 1, 3 en 5). De bovengrond is binnen het volledige plangebied verstoord. De bovenzijde van het cultuurdek (boring 1 en 7) is volledig omgezet (getopt). In de overige boringen is er sprake van een A-C opbouw van de bodem.

De overgang naar de C-horizont werd op een variabele diepte aangetroffen, namelijk tussen 45 en 170cm –mv. De lichte kleur van de bodem en de matige humeusheid duidt op de aanwezigheid van een vaaggrond (conform bureauonderzoek). In boring 3 lijkt er echter sprake van een podzolbodem.³

Archeologische indicatoren

In boring 1 werd een fragment van een pijpensteel, een slag en een daklei aangetroffen. Aan het maaiveld rond boring 2 en 5 werden twee scherven roodbakkerd aardewerk aangetroffen. Eén fragment kon gedetermineerd worden als zijnde Nederrijns aardewerk uit de periode 18e - 19e eeuw.

Afb. 2. Boorpuntenkaart. Bron: Van Diepen e.a. 2017, Bijlage 2.

Selectieadvies Aeres

Er worden geen verdere intacte resten verwacht. De bovengrond is verstoord. De combinatie van de relatief lage ligging van het plangebied en de boorgegevens geven aan dat relevante archeologische niveaus ontbreken. De specifieke verwachting van alle perioden kunnen bijgesteld worden naar laag. Op grond van de resultaten van het veldonderzoek adviseert Aeres om het plangebied vrij te geven.⁴

4. Selectiebesluit bevoegd gezag (Gemeente Gemert-Bakel)

De gemeente heeft het rapport en het selectieadvies getoetst en beoordeeld.

De bodem is zodanig verstoord dat er geen intacte archeologisch relevante niveaus meer worden verwacht. De kans op het aantreffen van een archeologische vindplaats

³ idem, 17-20.

⁴ idem, 20-21.

is klein. De archeologische verwachting kan naar aanleiding van dit verkennend onderzoek dan ook bijgesteld worden naar laag.

De gemeente heeft derhalve besloten dat het uitvoeren van archeologisch vervolgonderzoek binnen het gehele plangebied niet meer noodzakelijk is.

Mochten er echter tijdens de graafwerkzaamheden alsnog archeologische sporen en/of materialen worden aangetroffen, dan moet dit conform de Erfgoedwet, paragraaf 5.4 gemeld worden bij de gemeente Gemert-Bakel.